

CIVIL MISCELLANEOUS

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਧੰਨਾ,-ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਸਿਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ।

Civil Miscellaneous No. 3744 of 1961.

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ (1953 ਦਾ XI) ਸੈਕਸ਼ਨ 14A(ii)-
ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਕੀ ਰੈਵੇਨਿਊ
ਕੋਰਟ-ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-
ਸੈਕਸ਼ਨ 148-ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਹੇਲਡ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ
ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਏ (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ,
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, II ਗ੍ਰੇਡ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ
ਕਰੇਗਾ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਫਾਰਮ 'ਐਨ' ਦਿਓ। ਫਾਰਮ 'ਐਨ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ,
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਹਾਇਕ
ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਪਏ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ
ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ।

ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ ਅਤੇ ਕੇ.ਕੇ. ਕੁਰੂਰੀਆ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਹੁਕਮ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 3744 ਅਤੇ 3745 ਆਫ 1961 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥ ਸਾਂਝੇ ਹਨ।

1961 ਦੀ ਸੀ.ਐਮ. 3744 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ। ॥ ਗਰੇਡ, ਹਿਸਾਰ, ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ (1953 ਦਾ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 14(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ॥ ਗ੍ਰੇਡ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵਾਢੀ ਸਾਉਣੀ 1959 ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ। 9 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ॥ ਗ੍ਰੇਡ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 350.02 nP. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਰਕਮ 10 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਤੱਕ ਐਨਨੈਟ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ 22 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 13 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ। 13 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਦਰਦ 'ਤੇ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਕਾਇਆ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

"ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ) ਨੂੰ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(ਏ)(ii) ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ

ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕੋ. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮਾਂਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1), ਅਤੇ ਕੁਲੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਦੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(ਏ)(ii) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, II ਗ੍ਰੇਡ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇਜੇਗਾ। ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਰਾਇਆ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਸੀਦ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਬਾਰੇ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਜਿੱਥੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਖੇਪ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਫਾਰਮ 'ਐਨ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਗਲਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 1961, ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 350.02 nP.

ਫਿਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਪੀਲ 22 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਟੇਅ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮੈਂਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 (ਏ) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਆਦ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕੁਲੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ (2) ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਟੱਲ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ, II ਗ੍ਰੇਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 10 ਫਰਵਰੀ, 1960 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਉਸਨੇ 13 ਜੂਨ, 1961 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ।

ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਸਰੀਨ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਮਹਾਨਥ ਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੰਗਾ ਦਾਸ (3) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਚਨਚੇਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣਾ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 148, ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 149 ਬਰਾਬਰ ਉਦਾਰ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 148 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਮਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਰਡਰ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ 'ਐਨ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਪਏ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਘੇਰਾ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਤੰਗ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਆਰ.ਐਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਅਨੁਵਾਦਕ)